

WZÓR KONSPEKTU KATECHEZY OBOWIĄZUJĄCY W DIECEZJI OPOLSKIEJ

I. Założenia edukacyjne

1. Cele katechetyczne – wymagania ogólne¹

(np. ukazanie znaczenia ... przykazania Bożego)
(np. uświadomienie potrzeby wspólnoty)
(np. odkrywanie istoty i cech...)

2. Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Wiedza²

Uczeń po katechezie:

- (np. wymienia/wylicza z pamięci, powtarza podane na zajęciach przykłady... – dotyczy zapamiętania wiadomości)
- (np. wyjaśnia/rozumie sens przykazania, potrafi samodzielnie podać przykłady... – dotyczy zrozumienia wiadomości)

Umiejętności

Uczeń po katechezie:

- (np. własnymi słowami definiuje, potrafi przeanalizować, umie rozwiązać problem moralny w oparciu o podany schemat, odnajduje fragmenty w tekstach źródłowych: w Biblii i katechizmie, potrafi korzystać z podręcznika, umie naśladować podane przykłady wykorzystać wiadomości w swoim codziennym życiu... – dotyczy zastosowania wiadomości w typowych sytuacjach)
- (np. własnymi słowami uzasadnia, samodzielnie proponuje rozwiązanie problemów religijnych lub moralnych, umie na zasadzie innowacji zastosować wiedzę religijno-moralną do sytuacji niecodziennych, znanych np. z mediów... – dotyczy zastosowania wiadomości w nietypowych sytuacjach)

Postawy³

Uczeń po katechezie:

- (np. pragnie zachować przykazanie, wypełnić postanowienie...)
- (np. jest przekonany o słuszności..., podejmuje i realizuje określone postanowienia...)

3. Korelacja z edukacją szkolną

(jak treści danej jednostki łączą się np. z językiem polskim, historią, wychowaniem plastycznym?)

4. Metody

(jakie metody będą wykorzystane?)

5. Środki dydaktyczne

¹ „Cele katechetyczne – wymagania ogólne” dotyczą ogólnych zadań, jakie stawiane są przed katechetą i określoną lekcją. Por. KOMISJA WYCHOWANIA KATOLICKIEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI, *Program nauczania religii rzymskokatolickiej w przedszkolach i szkołach*, Kraków 2010.

² W tej części chodzi o cele dydaktyczne szczegółowe, czyli operacyjne, na tyle konkretne i dokładnie sprecyzowane, by można było sprawdzić, czy zostały one osiągnięte. Dobrze, jeśli katecheta potrafi równocześnie wskazać standardy oceniania – jakiej wiedzy przypisana jest określona ocena.

³ Ta kategoria nie zawsze ujmowana jest w różnych materiałach dydaktycznych. Odnosi się ona do sfery wychowania, od której lekcja religii nie powinna być oddzielona. Postawy powinny wyrażać to, co dawnie określano przez „cele wychowawcze” – pragnienia i przekonania ucznia. Ta kategoria nie podlega ocenie zewnętrznej.

(jakie środki są potrzebne?)

II. Przebieg katechezy (może być w postaci tabeli albo ciągłego tekstu; dla mniej doświadczonych katechetów proponuje się także zapis czasu – kolejnych minut katechezy, w których będzie rozpoczynała się określona jej część)

1. Czynności organizacyjne⁴
2. Modlitwa wprowadzająca⁵
3. Nawiązanie do poprzedniej katechezy⁶
4. Sytuacja życiowa (egzystencjalna)⁷
5. Przepowiadanie⁸
6. Zastosowanie życiowe⁹
7. Podsumowanie treści¹⁰
8. Notatka¹¹
9. Zadanie domowe¹²
10. Modlitwa na zakończenie¹³

⁴ Proponuje się, aby czynności organizacyjne (zapis tematu do dziennika, sprawdzenie obecności, ogłoszenia, sprawdzenie wiadomości: odpowiedzi ustne lub pisemne uczniów itp.) miały miejsce na samym początku, jeszcze przed modlitwą, i nie rozbiły całości katechezy.

⁵ Uwaga na rutynę! Ten moment warto dowartościować, wybierając różne modlitwy, proponując intencje itd. Ta modlitwa ma wprowadzić w temat danej katechezy. W trakcie lekcji, zwłaszcza w ramach „Zastosowania życiowego”, możliwe jest również poświęcenie czasu na modlitwę.

⁶ Uczniowie powinni mieć świadomość pewnej ciągłości – skąd pojawiają się określone tematy i jak łączą się ze sobą.

⁷ Sytuacja życiowa powinna być:

- dobrana przez katechetę do tematu (a nie – jak w modelu antropologicznym – wysuwana przez uczniów), koncentrująca uwagę uczniów na temacie,

- życiowo bliska uczestnikom katechezy, bazująca na ich doświadczeniach (szkoła, rówieśnicy, dom, zainteresowania),

- przedstawiona w sposób konkretny (fakty, zdarzenia, doniesienia prasowe, wypowiedzi ankietowe, opinie naukowe, wypowiedzi osób będących dla uczniów autorytetami).

Z tej sytuacji wynika określony problem, która domaga się rozwiązania. Można go sformułować w postaci pytania – zapowiedzi tematu.

⁸ Zawiera rozwiązanie sformułowanego wcześniej problemu w oparciu o słowo Boże i nauczanie Kościoła, zwłaszcza odniesienie do KKK i Youcat. Dzięki temu uczniowie mają możliwość rozpoznania, że każda sytuacja jest uczestnictwem w planach Bożych – Bóg daje swoje rozwiązanie.

⁹ Ta część jest związana z kształtowaniem chrześcijańskiej postawy odpowiedzi. Głoszenie słowa Bożego i odniesienie do nauczania Kościoła (por. poprzedni punkt) powinno u chrześcijan prowadzić do konkretnego zaangażowania, wyrażonego przez modlitwę (osobistą lub wspólnotową) oraz określone działanie. Postawa odpowiedzi wyraża się w pewnym stałym sposobie reagowania na różne sytuacje. Przyjęcie danej postawy powoduje preferowanie określonych celów, wartości i sposobów działania, a odrzucanie innych. Postawa jest związana z przekonaniem osoby i z jej systemem wartości. Ważne ze strony katechety jest podawanie uczniom jasnej motywacji proponowanej postawy: dlaczego warto w życiu kierować się przykazaniami, przyjmować chrześcijańskie cele, wartości i sposoby postępowania? Przejawem zaangażowania uczniów (prócz modlitwy i natychmiastowego działania) są także konkretne, podejmowane w trakcie katechezy postanowienia na bliską przyszłość. Postanowienia służą ich osobistemu rozwojowi.

¹⁰ Jasne i krótkie powtórzenie i wyjaśnienie istotnych treści zajęć.

¹¹ Notatka powinna być wcześniej przygotowana w postaci konkretnych i zrozumiałych punktów, korespondujących z założonymi wymaganiami szczegółowymi. Uwaga – należy wystrzegać się dyktowania z pamięci!

¹² Uczniowie powinni być przyzwyczajani do odrabiania zadań domowych. Wiele zależy od tego, na ile katecheta mądrze je planuje i sprawdza ich wykonanie.

¹³ Powinna wiązać się z treścią zajęć. Może być zaproponowana i prowadzona przez uczniów.

<p style="text-align: center;">TREŚĆ</p> <p>(proszę napisać dosłownie, jakimi słowami nauczyciel zwraca się do uczniów – przy poleceniach, pytaniach, wykładzie... oraz jakich spodziewa się reakcji, odpowiedzi ze strony uczniów)</p>	<p style="text-align: center;">METODY</p> <p>(proszę określić metodę, np. wykład, pogadanka, opowiadanie, praca z tekstem, obrazem...)</p>	<p style="text-align: center;">CZAS</p> <p>(kolejna minuta zajęć, a nie czas przeznaczony na daną część)</p>
<p>1. Czynności organizacyjne:</p>		1
<p>2. Modlitwa wprowadzająca:</p>		
<p>3. Nawiązanie do poprzedniej katechezy:</p>		
<p>4. Sytuacja życiowa (egzystencjalna):</p>		
<p>5. Przepowiadanie:</p>		
<p>6. Zastosowanie życiowe:</p>		
<p>7. Podsumowanie treści:</p>		
<p>8. Notatka:</p>		
<p>9. Zadanie domowe:</p>		
<p>10. Modlitwa na zakończenie:</p>		<p style="text-align: right;">Uwaga! Lekcja powinna się skończyć przed dzwonkiem!</p>